

Prisjetimo se:

$KLPT_e(I)$  - Za domi lijevi  $\mathcal{O}_0$ -ideal računa  $\exists \sim I$  norme  $e$ .

Prema lemi koju smo zadnji put dokazali problem se svodi

na traženje elementa dane norme u integralnom idealu  $I \subset \mathcal{O}_0$ .

Ideja za traženje elementa dane norme  $M$ : uvrštavanje

Norma je kvadratna forma, npr. ako je  $\langle 1, i, j, k \rangle$  standardna baza za

$H = \left( \frac{a, b}{\mathbb{Q}} \right)$  i  $\mathcal{O}$  real generiran s  $\langle 1, i, j, k \rangle$  onda  $\alpha = x + iy + jz + kw \in \mathcal{O}$   
( $x, y, z, w \in \mathbb{Z}$ )

ima normu  $M$  ako

$$x^2 - ay^2 - bz^2 + abw^2 = M.$$

↪ traženje rješenja ovih  
jednadžbi. u  $\mathbb{Z}$

I deži je u vrstih proizvoljne  $z_0, w_0 \in \mathbb{Z}$  u nekog intervalu te potraga svešt.

na višerazj. jednadžbi  $x^2 - ay^2 = M + bz_0^2 - abw_0^2 = \tilde{M}$

u našem slučaju  $a = -d$  je "velik" negativan broj pa imamo jednadžbu

$$x^2 + dy^2 = \tilde{M}$$

kažu efikasno način  
rišenja (ako postoji) ?

(iduci odeljak)

jasno je, za "slučajem"  $\tilde{M}$ , vjerojatno je  
da rješenja postoji ako je  $d$  što manji

— zato u definiciji specijalnog rešenja tražimo

da je real  $R = \mathbb{Z}[w] \subset B_{\infty, p}$  minimalne

diskriminante —  $d$  je minimalan

Cormacchia-in algoritam za ri ševanji jchadže

(1908)

$$X^2 + dy^2 = m \quad \text{gdje } d \text{ i } 1 \leq d < m \text{ i } (d, m) = 1$$

Algoritam:

10) nađite ri ševji  $X_0^2 \equiv -d \pmod{m}$

20) Koristite Euklidov algoritam definirajući nizove  $(a_n)$  i  $(r_n)$

$$x_0 = a_0 \cdot m + r_0$$

$$m = a_1 \cdot r_0 + r_1$$

$\vdots$

$$r_i = a_{i+2} \cdot r_{i+1} + r_{i+2}$$

$\vdots$

Sve dok

$$r_k^2 < m \leq r_{k-1}^2$$



30) Ako polazna jednačina ima rešenje ono je oblika.

$$x = r_n \quad ; \quad y = \sqrt{\frac{m - r_n^2}{d}}$$

Neka je dan  $x_i = \frac{p_n}{q_n}$  konvergent cel  $x$ .

**Teorem:** Neka su  $p$  i  $q$  dva relativno prosti brojevi t.c.

$$|q \cdot x - p| < \frac{1}{q} \quad (\text{tj. } |x - \frac{p}{q}| < \frac{1}{q^2})$$

Tada postoji  $n \in \mathbb{N}$  t.c.  $\frac{p}{q} = \frac{p_n}{q_n}$  idr.

\* **Zašto?** (seminar!?) **varijski razlomci** (icelja)

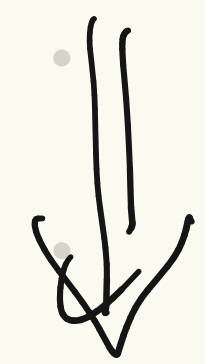
$$\leftarrow x^2 + dy^2 = m$$

$$\left(\frac{x}{y}\right)^2 \equiv -d \pmod{m}$$

kvadrat slobodan,  $x_0^2 \equiv -d \pmod{m}$ .

$$x + x_0 y \equiv 0 \pmod{m} \quad ; \quad 0 < |x| < \sqrt{d} \quad ; \quad 0 < y < \sqrt{\frac{m}{d}}$$

$\parallel$   
 $k \cdot m$



$$\left| y \cdot \frac{x_0}{m} - k \right| < \frac{1}{\sqrt{m/d}} < \frac{1}{y} \quad \left( \text{tj. } \left| \frac{x_0}{m} - \frac{k}{y} \right| < \frac{1}{y^2} \right)$$

$\frac{k}{y}$  je "dobra" aproksimacija od  $\frac{x_0}{m}$

$$\frac{p}{q} = \frac{p_n - p_{n-1}}{q_n - q_{n-1}}, \quad \frac{p_n - p_{n-1}}{q_n + q_{n-1}}$$



Prethodni algoritam nam je važemca algoritma **Represent Integer<sub>G<sub>0</sub></sub>(M)**

• za dani  $M \in \mathbb{H}$ ,  $M > p$  pronaći  $\gamma = x + yw + zj + tjw$  t.d.  $\text{norm}(\gamma) = M$ .

1. Postavi  $m = \left\lfloor \sqrt{\frac{M}{p(n+q)}} \right\rfloor$  i slučajno odaberi  $z, t \in [-m, m]^2$ .

Postavi  $M' = M - p \cdot f(z, t)$ . (Pomisli se:  $\text{norm}(\gamma) = f(x, y) + p \cdot f(z, t)$ )

gdje je  $f(u, v) = \text{norm}(u + wv) = u^2 + d v^2$

2. Ako Cornacchia( $M'$ ) nema rješenja vrati se na 1

imaće  $x, y = \text{Cornacchia}(M')$

$$\begin{aligned} w^2 &= -q \\ j^2 &= -p \end{aligned}$$

3. vrati  $\gamma = x + wy + j(z + wt)$

Kao i u algoritmu **Strong Approximation**.

• za dati prost broj  $N$  t.d.  $\left(\frac{e}{N}\right) = -1$  i  $c, D \in \mathbb{Z}$

izračunaj  $\mu = \lambda \mu_0 + N \mu_1$  gdje je  $\mu_0 = j(c + uD)$ ,  $\mu_1 \in \mathbb{O}_0$

t.d.  $\text{nr}(\mu) = e^{e_1}$  za neki  $e_1 \in \mathbb{N}$ .  
*može i biti  $pN^3$*  ← *ako je prevelik, rješivi je "velik" (više o tom kasno)*

1. odaberi  $e_1 \geq pN^4$  t.d.  $\frac{e^{e_1}}{p(c^2 + qD^2)}$  je kvadratni ostatak modulo  $N$   
— sa  $\lambda$  označava rješiv kvadrat konjem  
*ako  $e_1$  nije dovoljno velik, neće biti rješivi*

2. slučajno odaberi  $z, t$  t.d.  $e^{e_1} - p f(\lambda C + Nz, \lambda D + Nt) \equiv 0 \pmod{N^2}$

(ima  $N$  rješivi)

3. postavi  $M = \frac{e^{e_1} - p f(\lambda C + Nz, \lambda D + Nt)}{N^2}$  i odredi ima li  $f(x, y) = M$

rješivi (Cornacchia): Ako nema rješivi, oči ma 2. korak.

4. vrati  $\mu = \lambda j (c + D w) + N (x + w y + j (z + w t))$

Q: Za što nam treba ekstremni red  $\mathcal{O}_0$ ?

Prisjetimo se originalnog  $KLPT_e(I)$  algoritma.

1.  $L = \text{Equivalent Prime Ideal}(I)$ ;  $L = \mathcal{X}_I(\delta)$  za neki  $\delta \in I$ ,  $N = \text{nr}(I)$ .

2.  $\gamma = \text{Represent Integer}_{\mathcal{O}_0}(N e^{\epsilon_0})$  za neki  $\epsilon_0 \in \mathbb{N}$

norma npr. delna

specijalna struktura  
 ubrzava rješavanje jednač.

3.  $(c_0; D_0) = \text{Ideal Mod Constraint}(L, \gamma)$  ( $\mu_0 = j (c_0 + w D_0)$  i  $\forall \mu_0 \in I$ )

4.  $v = \text{Strong Approximation}_e(N, c_0, D_0)$ ;  $\beta = \gamma v$ ;  $\text{nr}(\beta) = N \cdot e^{\epsilon}$  za neki  $\epsilon$ .

$i \beta \in I$

ideja: potraži  $v$  oblika  $v = \lambda \cdot \mu_0 + N \mu_1$

skalar

$= \text{nr}(\gamma)$

$\in \mathcal{O}_0$



zašto tog oblika? zato što  $\gamma(\lambda \mu_0 + N \mu_n) \in I$  za svaki  $\lambda, \mu_n$

jer  $N \mathcal{O}_0 \subseteq I$  (jer je  $\text{nr}(I) = N$ )

→  
zašto? vrpiti  
opremku

Dakle, želimo pronaći  $\lambda \in \mathbb{Q}$  i  $\mu_n \in \mathcal{O}_0$  t.d.  $\text{nr}(\lambda \mu_0 + N \mu_n) = \ell^e$  (\*)

$j(\mathcal{O} + \mathcal{D}\mathcal{O}\mathcal{W})$

kaolo zahtijevamo da je  $\mu_0 \in j\mathbb{R}$

jednadžbu (\*) rješavamo tako

da u  $\mu_n = x_0 + \omega y_0 + j(z_0 + t\omega)$

slučajno odaberemo  $z_0$  i  $t_0$  te jednadžbu (konstantni ortogonalnost  $\mathbb{R} \perp j\mathbb{R}$  u def.)

rješavamo (ormachia-ian algoritmom (argumente se da je to ono što radimo u prethodnom algoritmu)).

teško analizirati osim ako  $\lambda \mu_0 \perp N \mu_n$   
⇒ tada je  $\text{nr}(\lambda \mu_0 + N \mu_n) = \text{nr}(\lambda \mu_0) + \text{nr}(N \mu_n)$

Koji je nedostatak KLPT algoritma? <sup>(originalnog)</sup> Opišite identifikacijski protokol u kojim se koristi.

Setup:  $p, F_0/\mathbb{F}_p$  s.s. s poznatim prostom  $\text{End}(F_0) \cong R_0$  koji je

specijalan real i  $D_c$  glatki broj od  $\lambda$  bita i  $D = 2^e$

gdje  $p$  je veći od diametera grafa supers. 2-izomijer

Da bi dokazao znajući o tajni  $\gamma$  dokazatelj (prover) pokrene

sljedeći protokol s verifikatorom (verifier)

tajna je izogemijni ...

**keygen:** odaberi slučajno šifrirni  $\tau: E_0 \rightarrow E_A$  koju voči do

eliptičke krivulji  $E_A$ .  $E_A$  je javni ključ dade je  $\tau$  tajni ključ.

protokol

**obaveštavanje:** dokazatelj javnom slučaju (tajni) izogemijni šifri

$\tau: E_0 \rightarrow E_n$  i pošalji  $E_n$  verifikatoru.

**izazov:** verifikator šalji opis cikličke izogemije  $\psi: E_n \rightarrow E_2$  stupnja  $D_c$  dokazatelju  
kako je konstantan? kasnije...

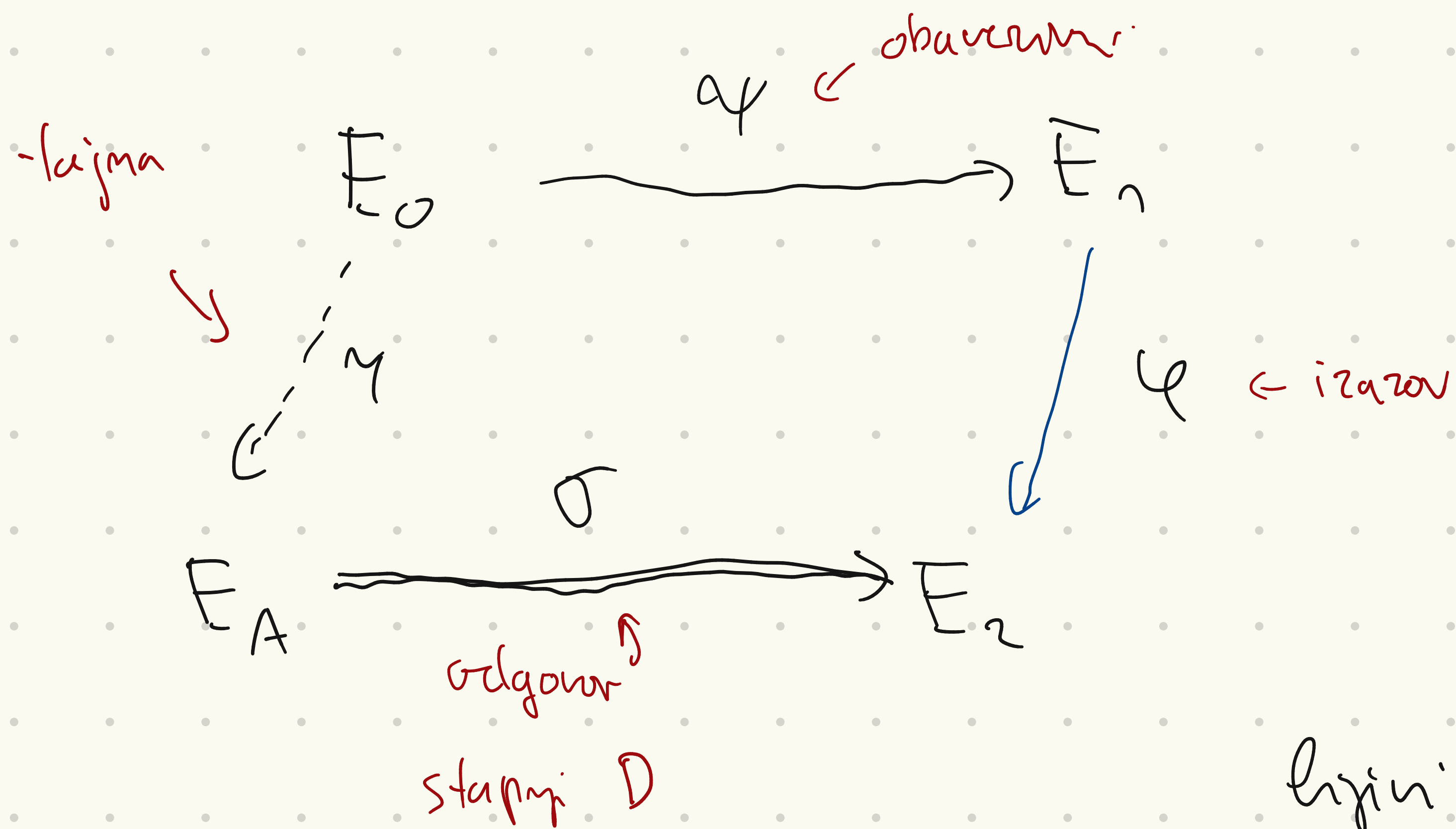
**odgovor:** iz izogemije  $\psi \circ \tau \circ \hat{\tau}: E_A \rightarrow E_2$  dokazatelj konstruira

novu izogemiju  $\sigma: E_A \rightarrow E_2$  stupnja  $D$  s.t.  $\psi \circ \sigma$  ciklička i šalji  $\sigma$  verifikatoru.



verifikacija: verifikator prihvata dokazatelj odgovor ako je

$\sigma$  izogeniji stupnja  $D$  iz  $E_A$  u  $E_2$  i  $\varphi \circ \sigma$  je ciklička



Kako dokazatelj generira  $\sigma$ ?

prvi pokušaj:

\* pretvori izogeniji

$$\varphi \circ \psi \circ \hat{\gamma}: E_A \rightarrow E_2 \text{ u}$$

lijini:  $\mathcal{O}_A \cong \text{End}(E_A)$  ideal te primivni KLPY

algoritam koji vrati ekvivalentan ideal norme  $2^e$ .

Taj ideal "pretvori" u izogeniji  $\sigma: E_A \rightarrow E_2$  stupnja  $2^e$ .

Što je problem? Moramo prvo objasniti kako alg. funkcionira kad se  $\mathcal{O}_A$  nije specijal.

Neka je  $I \subset \mathbb{B}_{p, \infty}$  općenti lijevi  $G_L(I)$  i desni  $G_R(I)$  ideal.

Kako KLPT algoritam primijeniti na  $I$ ?

a) Definiraju dva ideal  $I_1$  i  $I_2$  t.d.  $G_L(I_1) = G_0$ ,  $G_R(I_1) = G_L(I)$   
(konstruiraju)  
i  $G_L(I_2) = G_0$ ,  $G_R(I_2) = G_R(I)$  (kako ih možemo izračunati?)

b) Primijenimo KLPT algoritam na  $I_1$  i  $I_2$  (možemo jer su to lijevi  $G_0$ -ideali gdje je  $G_0$  specijalan)

te dobijemo ekvivalentne lijeve  $G_0$ -ideale  $J_1$  i  $J_2$  čiji su norme potencij od 2.

c) Po Deuringovoj korespondenciji ideali  $J_1$  i  $J_2$  odgovaraju izogenijama (stupanj =  $2^k$ )

$E_0 \rightarrow E_1$  i  $E_0 \rightarrow E_2$  koja nam onda daju izogeniju  $E_1 \rightarrow E_0 \rightarrow E_2$

frakcijskog stupnja (potencij od 2).

Što je očiti problem? Izogeniji  $\sigma$  (zbog npr. konstrukci) oduj

dio puta  $E_A \rightarrow E_0$  što otkriva informaciju o tajni  $\tau: E_0 \rightarrow E_A$

(pokazano je u [25] da je to "ekvivalentno" otkrivanju te tajne).

Želimo da protokol ima **zero-knowledge** svojstvo i zbog toga

nam treba generalizacija KLPT algoritma.



Par riječi o konceptu **zero-knowledge proof:**  
(protocol)

U grubo, to je metoda kojom dokazatelj dokazuje verifikatoru da posjeduje neku tajnu (a može slučajno da zna izgovoriti) bez da otkrije ništa o toj tajni (zato se zove zero-knowledge)

**Primjer:** Kako dokazati prijatelju koji je sljep na boji da su drugi kuglice različitih boja (recimo zelena i crvena)?

Protokol mora imati tri svojstva:

1. **potpunost** (completeness) ako dokazatelj zna tajnu, onda to može dokazati.

2. **smisljenost** (soundness) ako ne zna, onda ne može prevariti.

3. **nauka-znanje** (zero-knowledge) verifikator u procesu ne sazna ništa o tajni.

Primer:

- identifikacija
- Zcoin (block chains)
- .....

Generalizacija KLP algoritma

Neka je  $\mathfrak{O}$  i daji specijalan ekstremni red te  $\mathfrak{O}$  proizvoljn maksimalen red, želimo generalizirati KLP algoritam na proizvoljno

koje  $\mathfrak{O}$ -ideal, ali i daji želimo raditi u  $\mathfrak{O}$ . Za to

promotrimo red  $\mathfrak{J} = \mathfrak{O} \cap \mathfrak{O}_0$ .

↖ presjek dva maksimalna reda nazivamo  
Zicklerov red

# Matrasy na teoriji... **Eichlerovi redovi**

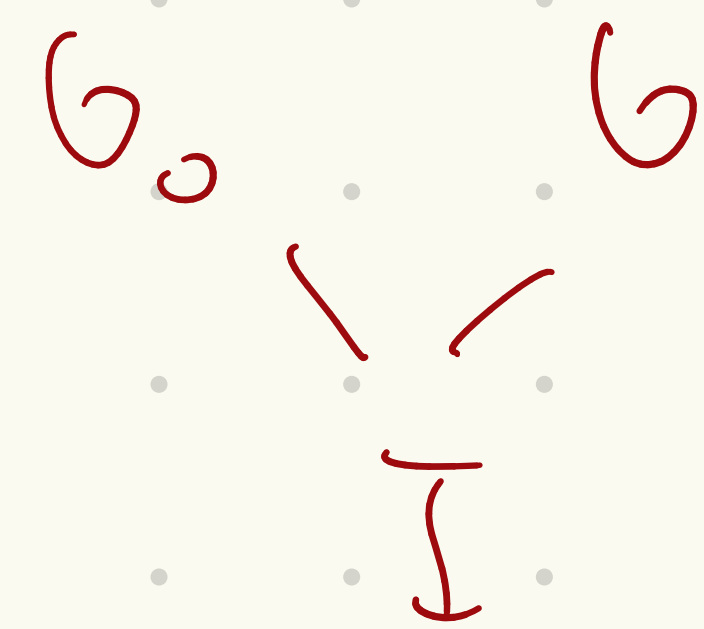
Pretpostavimo da je  $\mathbb{B} = \mathbb{G}_0 \cap \mathbb{G}$  gdje su  $\mathbb{G}_0$  i  $\mathbb{G}$  *dodatna pretpostavka*

**povezani** idealom  $I$  norme  $nr(I)$  t.j.  $\forall m \in \mathbb{N} \quad I \not\subseteq m \mathbb{G}_L(I)$   
 $n > 1$

to znači:

$$\mathbb{G}_L(I) = \mathbb{G}_0$$

$$\mathbb{G}_R(I) = \mathbb{G}$$



ovaj uvjet se često javlja i ekvivalentan je tome

da je pripadna (Deuring) izogenija  $\varphi_I: E_0 \rightarrow E$

$$\text{End}(E_0) = \mathbb{G}_0$$

$$\text{End}(E) \simeq \mathbb{G}$$

po definiciji:  $\ker \varphi_I = \{ P \in E(\overline{\mathbb{F}}_{p^2}) : f(P) = 0 \quad \forall f \in I \}$

ako  $I \subset m \mathbb{G}_L(I)$  za neki  $m \in \mathbb{N}$  onda  $E[m](\overline{\mathbb{F}}_{p^2}) \subset \ker \varphi_I$   
 $n > 1$

pa  $\varphi_I$  ne može biti ciklička...



U tom slučaju  $[0: \mathbb{D}] = [0_0: \mathbb{D}] = \text{nr}(I)$

↑  
kako se definiše norma ideala i cijeli  
kružni imena svojstva?  $I$  je lijevi  $\mathbb{O}$ -ideal ( $I \subset \mathbb{O}$ )

$$\bullet \text{nr}(I) := \gcd(\{\text{nr}(\alpha) : \alpha \in I\}) = \sqrt{[0: I]}$$

↑  
zašto?

$$\bullet I \bar{I} = \text{nr}(I) \mathbb{O}$$

$$\bullet \text{nr}(I J) = \text{nr}(I) \text{nr}(J)$$

$$\bullet \text{nr}(\alpha) = \text{nr}(\alpha \mathbb{O}) = \text{nr}(\mathbb{O} \alpha)$$

Propozicija :  $\mathfrak{J} := \mathcal{O}_0 \cap \mathcal{O} = \mathcal{O}_L(I) \cap \mathcal{O}_R(I) = \mathbb{Z} + I$

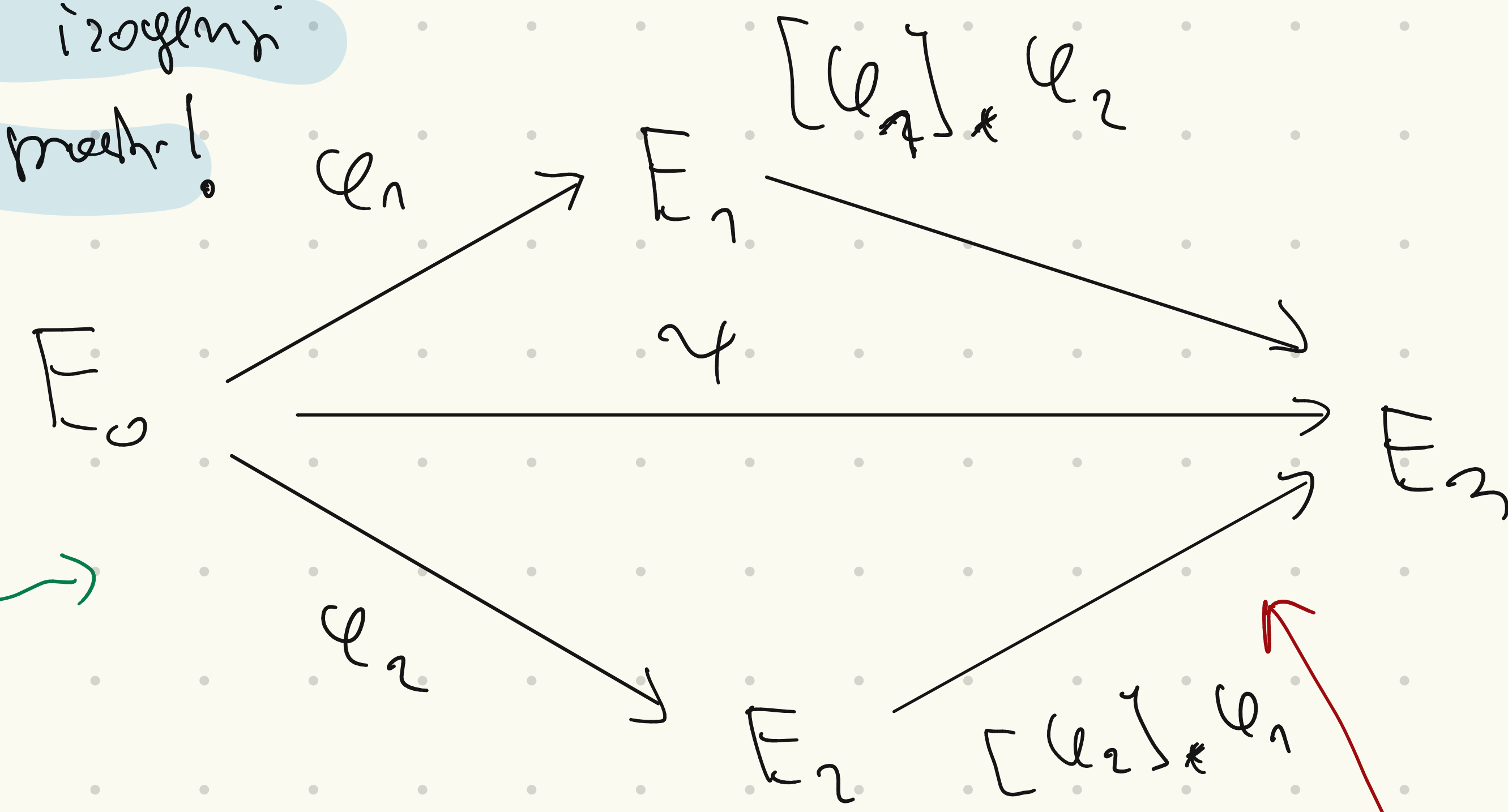
dokaz:  $\mathbb{Z} + I$  ima indeks  $\text{nr}(I)$  i u  $\mathcal{O}$  i u  $\mathcal{O}_0$  pa tvrdnjom sljedeći (d.z.)

Pullback i pushforward izogmija:

pushforward:

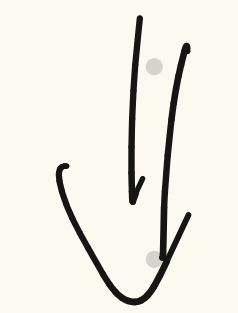
stupnjevi  $N_1$  i  $N_2$  izogmija  
 $\varphi_1$  i  $\varphi_2$  su relativno prosti!

↑  
 pretpostavka



$$\ker([\varphi_2]_* \varphi_1) = \varphi_2(\ker(\varphi_1))$$

$$\ker([\varphi_1]_* \varphi_2) = \varphi_1(\ker(\varphi_2))$$



SIDH  
 ( $E_3$  je zajednička  
 tačka)

$$\gamma = [\varphi_2]_* \varphi_1 \circ \varphi_2 = [\varphi_1]_* \varphi_2 \circ \varphi_1$$

⇐  
 dijagram komutativ :  $\ker \gamma = \ker \varphi_1 + \ker \varphi_2$

Pullback se definiše preko dveju izogenija: Ako su dani

$\varphi_1: E_1 \rightarrow E_2$  i  $\varphi_2: E_2 \rightarrow E_3$  (stupnjevi se relativno prosti) onda

$$[\varphi_1]_* \varphi_2 = [\hat{\varphi}_1]_* \varphi_2 \quad (\text{vrjedn: } \varphi_2 = [\varphi_1]_* [\varphi_1]_* \varphi_2)$$

Definiramo ova dva pojma i na idealima (preko Deuringovih korespondencija)

$$[\mathcal{I}]_* \mathcal{J} := \mathcal{I} [\varphi]_* \varphi_{\mathcal{I}} \quad \text{kao odgovarajuću izogeniju } [\varphi]_* \varphi_{\mathcal{I}}.$$

Slično i za pullback.



Na micon idealu omamw jidmostaru opns pullbacku.

Ur ormale kaw i ramiji nekkeji  $I_1 = I_{\varphi_1}$ ,  $I_2 = I_{\varphi_2}$ ,  $J_1 = [I_2]_* I_1$

$$J_2 = [I_1]_* I_2 \quad i \quad K = I_1$$

**Lema:** Akur ji  $\gcd(N_1, N_2) = 1$  idechi  $J_1, J_2$  i  $K$  su dohru defininur i Urjil-

i)  $K = I_1 \cap I_2$

← jidmostaru opns pullbacku

ii)  $J_2 = I_1^{-1}(I_1 \cap I_2)$ ,  $J_1 = I_2^{-1}(I_1 \cap I_2)$

iii)  $I_2 = [I_1]_* J_2 = I_1 J_2 + N_2 \mathcal{O}_0$